

10323011 számú büntetés-végrehajtási felügyelő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Büntetés-végrehajtási felügyelő
- 1.2 Ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 1032

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Büntetés-végrehajtási felügyelő
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 2

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése¹:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16) BM rendelet.

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

¹ A megfelelő elem kiválasztandó.

A büntetés-végrehajtási szervezet állományában büntetés-végrehajtási felügyelői alapfeladatokat hajt végre. Az eligazításon meghatározott feladatokat, valamint a szolgálat átadásátvételt végrehajtja, ismeri a büntetés-végrehajtási intézet házi-és napirendjét, a rendkívüli események felszámolására szolgáló intézkedéseket, a kényszerítő eszközök alkalmazásának szabályait, azokat képes jogszerűen alkalmazni. Végrehajtja a fogvatartottak intézeten belüli őrzését, felügyeletét, ellenőrzését, a szükséges és elrendelt biztonsági intézkedéseket, részt vesz a látogatófogadás biztosításában. Végrehajtja a biztonsági ellenőrzést, vizsgálatot, motozást, mozgáskorlátozó eszközt alkalmaz. Megköveteli a fogvatartottaktól kötelezettségeik teljesülését, biztosítja a vonatkozó jogok megvalósulását. Irányítja a díjazás nélküli munkavégzéshez kapcsolódó feladatokat, végrehajtja a fogvatartottak munkáltatását. Fegyveres biztosítási feladatokat lát el, végrehajtja a fogvatartottak előállítását, szállítását, megtartja a fogvatartottak számára szükséges eligazítást, a szolgálatban történt eseményekről előjárójának jelentést tesz. Ismeri és magabiztosan kezeli a büntetés-végrehajtási szervezet informatikai alkalmazásait és vezeti a digitális szolgálati okmányokat. Felismeri a vészhelyzetet, szükség szerint elsősegélyt nyújt. Biztosítja a fogvatartotti jogok érvényesülését, a kötelezettségeket pedig következetesen betartatja. A büntetés-végrehajtás biztonságát és rendjét veszélyeztető előkészületeket felismeri, megakadályozza, a bekövetkezett esemény felszámolásában részt vesz, és szükség esetén fegyelmi lapot állít ki. Káresemény észlelésekor kár jelentő lapot állít ki. Ismeri a jutalmazási rendszer elemeit, a fokozatosság elvét szem előtt tartva teszi meg jutalmazási javaslatát.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -

5.1.2 Nyilvántartó hatóság: -

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség²:

- **középfokú végzettség,**

6.2 Szakmai előképzettség: -

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 310

7.2 Maximális óraszám: 455

8 A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Megakadályozza a rendkívüli események bekövetkezését, szükség esetén intézkedik azok megszakítására, ezáltal közreműködik a bv. szerv	Felismeri a fogvatartottak azon cselekményeit, melyek a bv. szerv rendjét és biztonságát veszélyeztetik.	Elkötelezett és motivált a fogvatartottak fegyelmének fenntartása iránt.	Önállóan vagy kollégáival együttműködve tevékenykedik.

² A megfelelő elem kiválasztandó.

	rendjének folyamatos biztosításában. Kialakítja és fenntartja a prevencióhoz szükséges belső rendet.			
2	Részt vesz a fogvatartottak bv. intézeten belüli őrzésében, felügyeletében, ellenőrzésében.	Részletesen ismeri az őrzés, felügyelet, ellenőrzésre vonatkozó szabályokat.	Szem előtt tartja a kapcsolattartás szabályait. Szem előtt tartja a biztonságra vonatkozó előírások érvényesülését.	Önállóan vagy kollégáival együttműködve tevékenykedik.
3	Közreműködik a fogvatartottak látogatófogadásának biztosításában és lebonyolításában.	Felismeri a látogatófogadás esetében a biztonságra veszélyes körülményeket.	Szem előtt tartja a kapcsolattartás szabályait, a biztonságra vonatkozó körülményeket.	Felelős a látogatófogadás zavartalan és a bv. intézet biztonságát nem sértő lebonyolításáért.
4	Biztonsági ellenőrzést hajt végre, valamint biztonsági vizsgálatban, szemlében tevékenyen részt vesz.	Felismeri a szökésre utaló jeleket, rongálásokat. Ismeri a klasszikus tiltott tárgyak rejtésére alkalmas helyeket. Alkalmazói szinten ismeri a felelősségre vonás rendjét és dokumentálását.	Törekszik a tiltott tárgyak előtalálására. Szükség esetén fegyelmi eljárást kezdeményez. Szem előtt tartja a fogvatartottak jogait és kötelezettségeit.	Egyszerűbb biztonsági intézkedéseket saját elhatározásból, önállóan hajtja végre.
5	Saját elhatározásból, vagy előljáró utasítására mozgáskorlátozó eszközt alkalmaz.	Ismeri a mozgáskorlátozó eszközök alkalmazására vonatkozó jogszabályokat, belső normákat.	Törekszik a sérülés okozásának elkerülésére.	Felelős az eszközök szabályos felhelyezésének és rögzítésének önálló végrehajtásáért.
6	Végrehajtja a fogvatartottak motozását, körleten belüli mozgatását, zárkába helyezését.	Részletesen ismeri a fogvatartotti létszámok nyilvántartásával, vezetésével kapcsolatos dokumentumokat. Részletesen ismeri az	Törekszik a fogvatartás biztonságának legmagasabb szinten történő tartására.	Részben önállóan vagy utasítás alapján hajtja végre a napirendi feladatokat.

		elkülönítési szabályokat.		
7	Végrehajtja a fogvatartottak munkáltatását.	Alapszinten ismeri a költségvetési munkáltatással kapcsolatos belső normákat és a díjazás nélküli munkavégzésre vonatkozó szabályokat.	Elkötelezett a fogvatartottak hatékony munkavégzésének ösztönzése iránt	Felelős a biztonságra veszélyes anyagok és eszközök kezeléséért.
8	Fegyveres biztosítási feladatokat lát el, végrehajtja a fogvatartottak előállítását, szállítását és megtartja a fogvatartottak eligazítását.	Szabályosan viseli és kezeli a feladatához szükséges kényszerítőeszközöket. Alaposan ismeri az előállítási helyszíneket és a szállítójárműveket. Részletesen ismeri a fogvatartottak számára betartandó viselkedési szabályokat.	Elkötelezett a feladat fegyelmezett és körültekintő végrehajtásának kiemelt fontossága iránt.	Teljes körű személyes felelősséggel tartozik az őrzésére bízott fogvatartottért.
9	Saját elhatározásból vagy előljáró utasítására kényszerítőeszközt alkalmaz.	Ismeri a kényszerítőeszközök alkalmazására vonatkozó jogszabályokat, belső normákat.	Szem előtt tartja az intézkedésre való jogosultságot és kötelességet.	Felelős az alkalmazást követő jelentés megtételéért és a sérülés bekövetkezése esetén orvosi ellátás iránti megfelelő intézkedésért.
10	A szolgálatban történt eseményekkel kapcsolatosan jelentést tesz előljárójának. Jogszabályban vagy belső normában meghatározott esetekben írásos jelentést készít.	Felismeri és azonosítja a rendkívüli eseményeket. Ismeri a dokumentálásra vonatkozó szabályokat, alkalmazott szoftvereket.	Tiszteletben tartja a rendvédelmi szervek hierarchikus rendjét. A bekövetkezett események feltárásában önkritikusan jár el.	A jelentésben foglaltakért felelősséget vállal.
11	A szolgálatát az előírt normák és	Ismeri az adott szolgálatteljesítési	Kritikusan szemléli az	Felelős az átvett eszközök,

	eligazítás alapján átadja-átveszi.	hely átadás-átvételi szabályait.	átadás-átvétel során berendezési tárgyak és okmányok meglétét.	okmányok szakszerű kezeléséért.
12	Szükség esetén elsősegélynyújtást végez.	Ismeri az elsősegélynyújtás szabályait. Ismeri az elsősegélynyújtás során használatos eszközöket és eljárásokat.	Kezdeményezően lép fel elsősegélynyújtást igénylő helyzetekben.	Önállóan megteszi az elsődleges intézkedéseket.
13	Használja digitális szolgálati okmányokat.	Ismeri a digitális okmányokra alkalmazására vonatkozó jogszabályokat, belső normákat.	Nyitott az új digitális okmányolás elsajátítására, használatára.	Felelős az átvett eszközök, okmányok szakszerű kezeléséért.
14	Elkészíti az ösztönző rendszerre vonatkozó jutalmazási javaslatát.	Ismeri a jutalmazási formákat.	Szem előtt tartja a jutalmazási lehetőségeket.	Felelős a jutalmazások végrehajtására vonatkozó szabályok betartásáért.
15	Végrehajtja a kapcsolattartási szabályok előírásait.	Ismeri a kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat.	Szem előtt tartja a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok betartását.	Felelős a kapcsolattartás jogszabály szerinti végrehajtásáért.
16	Elkészíti a fegyelmi eljárás megindításához szükséges fegyelmi lapot és annak mellékleteit.	Készség szinten ismeri a fegyelmi eljárások dokumentált végrehajtását.	Kész a fegyelmi eljárások kezdeményezésére.	Felelős a fegyelmi eljárások szabályoknak megfelelő megindításában.
17	Felügyeli a bv. intézet házi rendjében foglaltak fogvatartottak általi betartását, fellép a fogvatartotti jogok és kötelezettségek betartása érdekében.	Ismeri az fogvatartottak jogait, kötelezettségeit megállapító szabályozókat.	Elkötelezett a jogszabályok betartása iránt.	Felelős a törvényes végrehajtás érvényesüléséért.

18	Elkészíti a kártérítési eljárás megindításához szükséges kárbejelentő lapot.	Ismeri a kártérítési eljárás megindításához szükséges dokumentációt.	Kártérítési eljárás megindítását kezdeményezi.	Felelős a kártérítési eljárás jogszerű megindításáért.
-----------	--	--	--	--

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem³

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

Az elmúlt években egyre nagyobb igény merült fel a büntetés-végrehajtási felügyelők tevékenységére a magyarországi büntetés-végrehajtási szervek részéről. A képzésbe bevonhatók középfokú végzettséggel rendelkező szakképzetlen személyek is, így lehetővé válik a munkaerő piaci helyzetük javítása. A képzettség megszerzésével a felügyelő bármely magyarországi büntetés-végrehajtási szervnél el tud helyezkedni, ahol biztonsági, reintegrációs, vagy gazdasági feladatok ellátásával járul hozzá a közrend és közbiztonság erősítéséhez. A képzettséggel olyan életpályát kínál a büntetés-végrehajtás, amely kiszámítható munkarenddel, előmenetellel és anyagi megbecsüléssel jár. Az oktatás során mind az elméleti, mind a gyakorlati ismereteket legalább öt éves szakmai tapasztalattal rendelkező oktatók adják át. A képzés időszakában a képzésben résztvevő illetményt kap.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Büntetés-végrehajtási szakmai ismeretek

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: Az írásbeli vizsgafeladat a büntetés-végrehajtási felügyelő feladataihoz kapcsolódóan összeállított teszt-, kiegészítő és kifejtős kérdésekből álló feladatlap, mely komplex módon méri a vizsgázó elsajátított szakmai elméleti tudását.

A tanulási eredmények mérése érdekében a feladatlap az alábbi tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmazza:

- előállítás szabályai

³ A megfelelő válasz aláhúzendó.

- szállítás szabályai
- őrzés, felügyelet, ellenőrzés szabályai
- látogatófogadáshoz kapcsolódó ismeretek
- biztonsági ellenőrzés, biztonsági vizsgálat, biztonsági szemle végrehajtásának és a biztonsági intézkedések fogantatásának szabályai
- fogvatartotti munkáltatás szabályai
- motozás, mozgáskorlátozó eszközalkalmazáshoz kapcsolódó ismeretek
- kényszerítőeszköz alkalmazás szabályai
- szolgálat átadás-átvétel szabályai a szolgálat-teljesítési helyeken
- eligazítás szabályai
- fogvatartottakkal kapcsolatos kommunikáció szabályai
- digitális szolgálati okmányok vezetésével kapcsolatos ismeretek
- elsősegélynyújtási alapismeretek
- jutalmazás formái
- kapcsolattartás szabályai
- fegyelmi eljárás
- elítéltek jogi helyzete
- kártérítési eljárás megindítása

A feladatsor minden tudáselemből legalább 1 kérdést tartalmaz, a kérdések darabszáma a feladatsorban nem haladhatja meg a 30 kérdést, de el kell érnie a 18-at.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30 %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: a feladatlaphoz összeállított megoldó kulcs alapján történő pontozás, értékelés.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Komplex büntetés-végrehajtási szakmai feladat

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A gyakorlati feladat megvalósítása során a vizsgázó a vizsgaközpont által kidolgozott tételekből húzva egy valóságos munkafolyamatot jelenít meg. Gyakorlati feladatként a vizsgázó a büntetés-végrehajtási felügyelő feladatrendszerébe tartozó, szolgálattal összefüggő, a biztonsági tevékenységek, biztonsági intézkedés, szolgálat átadás-átvétel, fogvatartotti munkáltatás megjelenítésével történik. A vizsgázó tételhúzás alapján a komplex büntetés-végrehajtási biztonsági feladatot az adott témához rendelkezésre álló adatok, segédletek alapján mutatja be, mely során elvégzi a szükséges dokumentálást is. Jogszerűen és szakszerűen intézkedik az adott feladathoz igazodóan.

A feladat végrehajtása során a releváns adatokat, információkat írásban rögzíti.

Amennyiben a feladatnak része, abban az esetben a belső tartományi számítógépes modulban rögzíti a szükséges adatokat, dokumentál. A kinyomtatott dokumentációt a vizsgabizottság értékeli.

A vizsgabizottság a gyakorlati feladat végrehajtása közben vagy annak befejezését követően szakmai kérdéseket tesz fel a vizsgázónak.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 20 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70 %

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A gyakorlati feladat végrehajtása során mérni kell a vizsgázó szakmai felkészültségét, kommunikációját és eszközhasználati készségét, továbbá a dokumentációja minőségét.

A projektfeladat értékeléséhez a vizsgaszervezőnek részletes értékelő lapot kell összeállítania az alábbi szempontok figyelembevételével:

A projektfeladat végrehajtása 40 %

(Ezen belül értékelési szempont a feladat végrehajtásának szakszerűsége, a vizsgázó személyes társas és módszer kompetenciái)

Dokumentáció minősége 10 %

Szakmai kikérdezés során nyújtott elméleti ismeretszint 50 %

A részletes értékelőlap tartalmazza a szóbeli kikérdezés lehetséges kérdéseit és a kérdésekre adható %-os értékeket is. Minden vizsgázót ki kell kérdezni legalább kettőből az alábbi témakörök közül:

- fogvatartottal szembeni kényszerítő eszköz alkalmazásának jogszabályi lehetőségei
- lőfegyverhasználatot megelőző intézkedések
- biztonsági ellenőrzés, vizsgálat célja
- biztonsági intézkedések

A kötelezően felteendő és a feladathoz kapcsolódó egyéb kérdések aránya fele-fele legyen.

Amennyiben a gyakorlati feladat végrehajtása során valamely előre megfogalmazott kérdésre gyakorlatban jó választ adott a vizsgázó, akkor a kérdést nem kell feltenni, az adott %-os érték jóváírható.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A projektfeladat végrehajtásához a vizsgafeladattól függő létszámú, a szituációkat élethűen eljátszani képes jelző személy szükséges.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- tanzárka

- őrhely, szolgálati hely
- töltő, ürítő-hely
- látogatóhelyiség
- szabad levegőn tartózkodásra kijelölt terület
- munkáltatási terület
- fegyverzeti szakanyagok
- speciális egyéni felszerelés és kiegészítők
- kényszerítőeszközök
- mozgáskorlátozó eszközök
- szolgálati járművek
- híradástechnikai eszközök
- világító berendezés
- telefon
- a büntetés-végrehajtási szakterület okmánymintái

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:

A képesítő vizsga vagy vizsgatevékenységei alól felmentés nem adható.

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A vizsgázó az írásbeli vizsgához saját íróeszközt, a gyakorlati feladat esetében a jegyzeteléshez, adatrögzítéshez saját íróeszközt és vizsgaszervező által biztosított papírlapokat használhat, egyéb segédeszközt nem.

A projektfeladathoz rendszeresített mozgáskorlátozó- és kényszerítőeszközök használhatók, más segédeszköz nem.

A projektfeladathoz kötődő szakmai kérdések megválaszolásához segédeszköz nem használható.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

11 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek

- Büntetés-végrehajtás működéséhez rendszeresített szoftverek és belső tartományi rendszerek.
- A Büntetés-végrehajtási Szervezetnél rendszeresített, jogszabályban meghatározott kényszerítőeszközök, mozgáskorlátozó eszközök
- Tanzárka
- Híradóeszközök (rádiók) és független, a kormányzati célú hálózatokra előírt biztonsági szinttel megegyező hírhálózat
- A büntetés-végrehajtási szervezetnél alkalmazott műszaki-informatikai eszközök, rendszerek.